

 Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
	Назва дисципліни: Анатомія людини			
	Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка			
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)			
Освітня програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)			
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти			
Форма навчання	Денна			
Курс	I			
Семестр	II			
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90
	Лекційні			16
	Практичні/семінарські			16
	Лабораторні			
	Самостійна робота			58
Семестровий контроль	залік			
Викладач	Аркушина Г.Ф., к.б.н., доцент			
Контактна інформація	h.f.arkushina@cuspu.edu.ua			
Кафедра	Природничих наук і методики їхнього навчання			
Факультет	Математики, природничих наук та технологій			
Предмет навчання	Предметом вивчення є будова органів та систем органів живого організму, їх зв'язок між собою, походження і становлення в процесі еволюції і індивідуального розвитку особини.			
Мета	дати студентам знання про будову організму та його органів і систем органів у взаємозв'язку з їхніми функціями та розвитком в філогенезі та онтогенезі не лише для викладання цього предмета в школі, а й для практичного використання, а саме для контролю за фізичним розвитком дітей, уміння обґрунтувати правила особистої гігієни для організації раціонального харчування, тренування організму, надання першої медичної допомоги, а також дотримання здорового способу життя			
Компетентності	Загальні: ЗК2. Здатність узагальнювати основні категорії предметної області в контексті загально історичного процесу. ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Фахові: ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. ФК 8. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів. ФК 9. Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації. ФК 10. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.			

	ФК 11. Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень. ФК 14. Здатність розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я. ФК 15. Здатність розуміти й застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини. ФК 17. Здатність аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя.
Програмні результати	ПРН 1. Знає історичні етапи розвитку предметної області. ПРН 13. Знає біологічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. ПРН 14. Знає будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. ПРН 16. Знає будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. ПРН 20. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення. ПРН 26. Застосовує термінологію, засоби оцінки рівня складових здоров'я людини (фізичної, психічної, соціальної й духовної). ПРН 28. Застосовує базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою розкриття норми та адаптації до фізичних навантажень, негативного впливу довкілля на здоров'я людини. ПРН 31. Описує основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; уміє надавати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; виявляє основні ознаки різних інфекційних захворювань та демонструє здатність надавати першу допомогу постраждалим. ПРН 32. Самостійно вимірює антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, використовує біоетичні принципи проведення валеологічних експериментів.
Зміст дисципліни	Змістовний модуль 1 Тема 1. Вступ в анатомію Тема 2. Остеологія - вчення про кістки Тема 3-4. Скелет тулуба та голови Тема 5. Скелет верхніх та нижніх кінцівок Тема 6. Загальна мієлогія Тема 7-8. М'язи тулуба та голови. М'язи кінцівок Змістовний модуль 2 Тема 1. Будова та функція органів травної системи. Тема 2. Будова та функція дихальної системи Тема 3. Сечовидільна система Тема 4. Чоловічі та жіночі статеві органи. Змістовний модуль 3 Тема 1. Ендокринні залози (залози внутрішньої секреції) Тема 2. Анатомія серцево-судинної системи Тема 3. Артеріальна система Тема 4-5. Венозна система. Лімфатична система Змістовний модуль 4 Тема 1. Загальна анатомія ЦНС Тема 2. Спинний мозок Тема 3. Головний мозок Тема 4. Периферична нервова система

	Тема 5. Вегетативна (автономна) нервова система Тема 6. Аналізатори
Критерії оцінювання роботи студентів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента під час вивчення дисципліни: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни "Анатомія людини", є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу. Перескладання прострочених завдань, тестів, робіт тощо або таких, за які студент отримав незадовільну оцінку здійснюється згідно графіку консультацій

Таблиця розподілу балів з дисципліни «Анатомія людини»

Поточне тестування та самостійна робота																				МКР	Сума
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ПК=0,9																				10	100

Політика курсу	Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівня теоретичних знань та практичних навичок з тем, включених до змістових модулів). Він здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання), організації самостійної роботи у формі опитування, виступів на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Метою є перевірка рівня навчальних досягнень студента під час вивчення навчального матеріалу. Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; доповнення, запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; аналіз аналітичної інформації; індивідуальне письмове завдання (реферат); самостійне опрацювання тем; підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів; використання приладів, таблиць, схем; систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань. Максимальний бал за виступ з питань практичного заняття – 10 балів. Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи. Вимоги викладача: обов'язкове відвідування навчальних занять; активність студента під час практичних занять; своєчасне виконання завдань самостійної
-----------------------	---

	роботи; відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях. Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття.
Інформаційне забезпечення	онлайн-ресурси: https://meet.google.com/mpw-nmhn-nwu Рекомендована література Базова 1. Коляденко Г.І. Анатомія людини. Підручник. К.: Либідь, 2001. 384 с. 2. Кубатько Б.И. Физиология человека и животных. В двух томах. Херсон, 2000. 3. Людина. Навчальний посібник з анатомії та фізіології. Вид. 3тє; оновлене видання. / Гол. ред. Тоні Сміт; Перекл. з англ. І. Гаврилук, О. Гаврилук, У. Галюк та ін. За наук. ред. О.Заячківська, М.Гжегоцький. Львів: "Бак", 2000, 2002, 2003. 240 с. 4. Плахтій П. Фізіологія людини. В 3-ох частинах. Ч II. Практикум: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2010. 240с. 5. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І.І. Бобрика. К.: Вища шк., 2000. 399 с. 6. Трускавецький Є.С., Мельниченко Р.К. Гістологія з основами ембріології: Підручник. К.: Вища шк., 2005. 327 с. Допоміжна 1. Аносов І.П., Хоматов В.Х. Анатомія людини у схемах: Навч. наоч. посіб. К.: Вища шк., 2002. 191 с. 2. Аркушина Г.Ф., Найдьонова Г.Г. Деякі особливості дистанційного навчання студентів при вивченні біологічних дисциплін. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2022. Випуск 207. С.75-79. 3. Аркушина Г.Ф., Найдьонова Г.Г. Традиційні та новітні форми організації лабораторних робіт в процесі підготовки вчителів природничих дисциплін // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, випуск 190 (2020). - Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. С. 76-81. 4. Трускавецький Є.С. Цитологія: Підручник. К.: Вища шк., 2004. 254 с. 5. Трускавецький Є.С., Мельниченко Р.К. Гістологія з основами ембріології: Підручник. К.: Вища шк., 2005. 327 с. Методичне забезпечення 1. Методичні рекомендації з анатомії людини для студентів спеціальності «Фармація. Промислова фармація» / О. К. Нужна, О. М. Скрябіна, Г. В. Грищенко та ін. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили., 2019 – 120 с. (Методична серія; вип. 265) 2. Пасічниченко О.М., Воробйова А.П. Методичні рекомендації до лабораторного практикуму з фізіології людини і тварин. Фізіологія вегетативної нервової системи. Київ, 2020. 38 с. 3. Збірник методичних рекомендацій з дисципліни «Анатомія людини» Упорядники – к.м.н., доцент Канцер О.В., д.м.н., професор Ковальчук О.І., д.б.н., асистент Цирюк О.І., к.б.н., асистент Прибитько І.Ю. Київ, 2020 Інформаційні ресурси 1. Анатомія людини найдоступніші пояснення http://surl.li/omsvm 2. Анатомія людини https://www.youtube.com/channel/UCuRZpYdGnFs4u-rScGY69XQ 3. Аносов І.П. Хоматов В.Х. Чай С.М. АНАТОМІЯ. - http://lib.mdpu.org.ua/e-book/anatomiya/ 4. Анатомічний атлас - Анатомія людини - http://anatomia.at.ua/photo/ 5. Медична література - http://www.allmedlit.pp.ua/anatomia

	6. Анатомія і фізіологія людини http://surl.li/mkynr 7. АНАТОМ https://anatom.ua/basis/ukr/ 8. Анатомія людини українською http://surl.li/omswb
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проєктор, ноутбук, наукова література, презентаційні матеріали